

Fastelavn

Fastelavn, er mit navn ...

Alt det du savner omkring årets sjoveste tid samlet i ét hefte.
Til store og små.

Hvorfor holder vi fastelavn?

Hvorfor spiser man særlige boller til fastelavn, slår katten af tønden og klæder sig ud?

Festen til fastelavn er oprindeligt en religiøs fest, der stammer fra middelalderen. Ordet kommer fra det tyske og betyder aftenen før fasten. Derfor spiste man masser af god mad i form af hvidt brød (fastelavnsboller), dansede og havde det sjovt til fastelavn, for dagen efter begyndte 50 dages faste, hvor det kun var tilladt at spise grovbrød, grød og fisk. Fasten sluttede først på den dag, hvor Jesus stod op af graven. Det vil sige påskemorgen, hvor man igen kunne spise, hvad man ville.

Slå katten af tønden

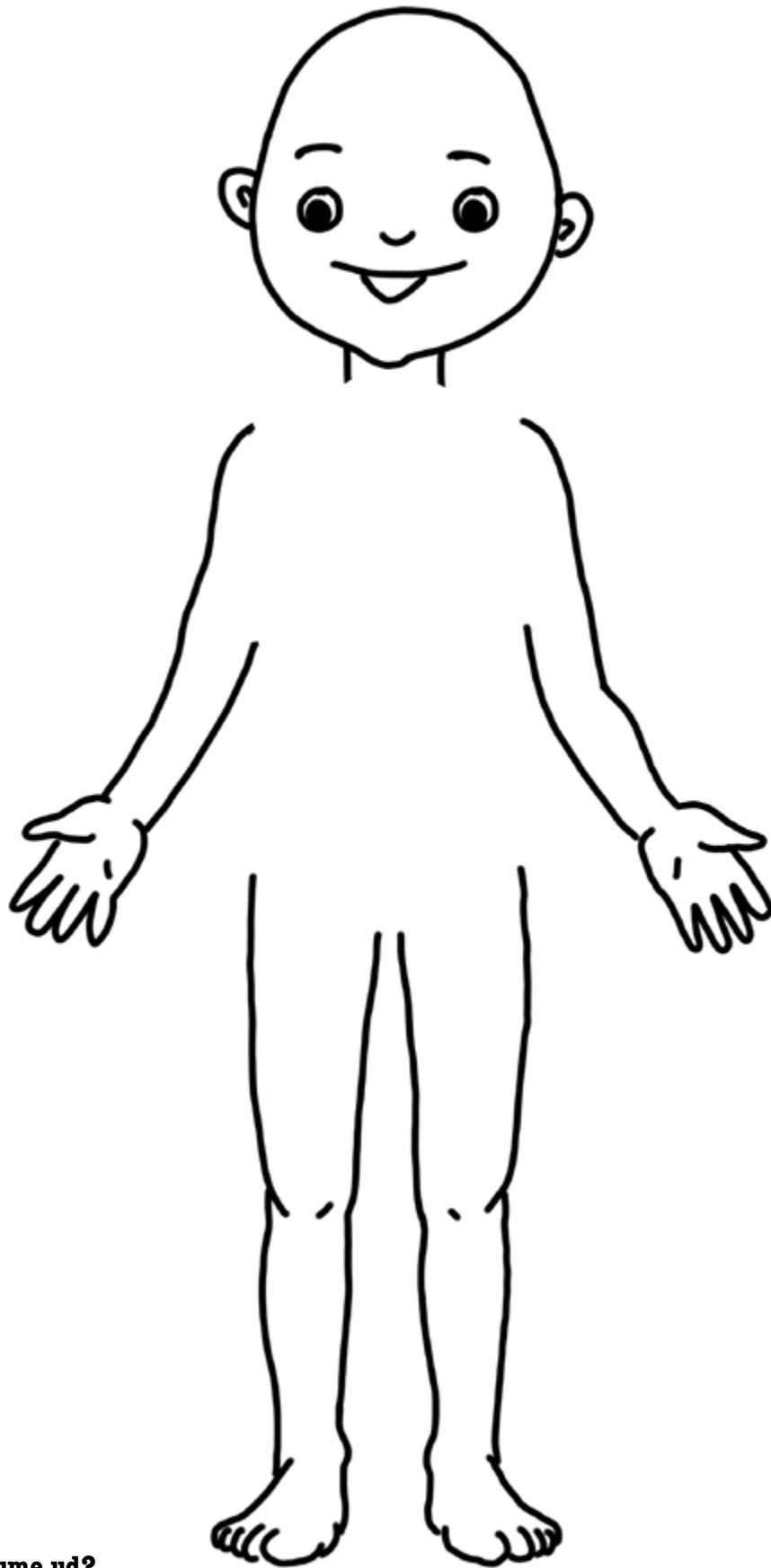
Skikken med at slå katten af tønden til fastelavn er opstået i forbindelse med den gamle overtro, at en by kunne slippe fri af pestens plager, hvis man ofrede en sort kat. I lange tider foregik tøndelegen til fastelavn da også med en levende kat – men heldigvis ikke længere!

Udklædning og raslebøsser

Grunden til, at vi klæder os ud til fastelavn, hænger sammen en gammel skik, hvor gårdkarlene klædte sig ud og red rundt til de andre gårde, hvor de blev beværtet. Dette har sidenhen udviklet sig til, at børn går udklædte fra dør til dør med raslebøsser.

Kan du gætte hvem jeg er?

Hvordan ser dit kostume ud?

Mal dit yndlingskostume på figuren.

Du kan også lime figuren på et lidt tykkere stykke papir eller karton, klippe det ud og dekorere figuren på din helt kreativ måde! (Brug evt. wc-ruller, uld, stof, papæsker, eller hvad du kan finde på.)

Fastelavnsboller med creme og syltetøj

En klassisk version af fastelavnsboller med creme og syltetøj toppet med glasur og hindbær.
18 STK.

Dej:

1 dl mælk
50 g gær
4 spsk. sukker
2 tsk. vaniljesukker
1 æg 200 g smør
ca. 400 g hvedemel
1 sammenpisket æg til pensling

Kagecreme:

1 æggeblomme
 $\frac{3}{4}$ spsk. majsstivelse
 $1\frac{1}{4}$ dl mælk
 $\frac{3}{4}$ spsk. sukker
1 tsk. vaniljesukker
1 tsk. smør
1 sammenpisket æg til pensling

Desuden:

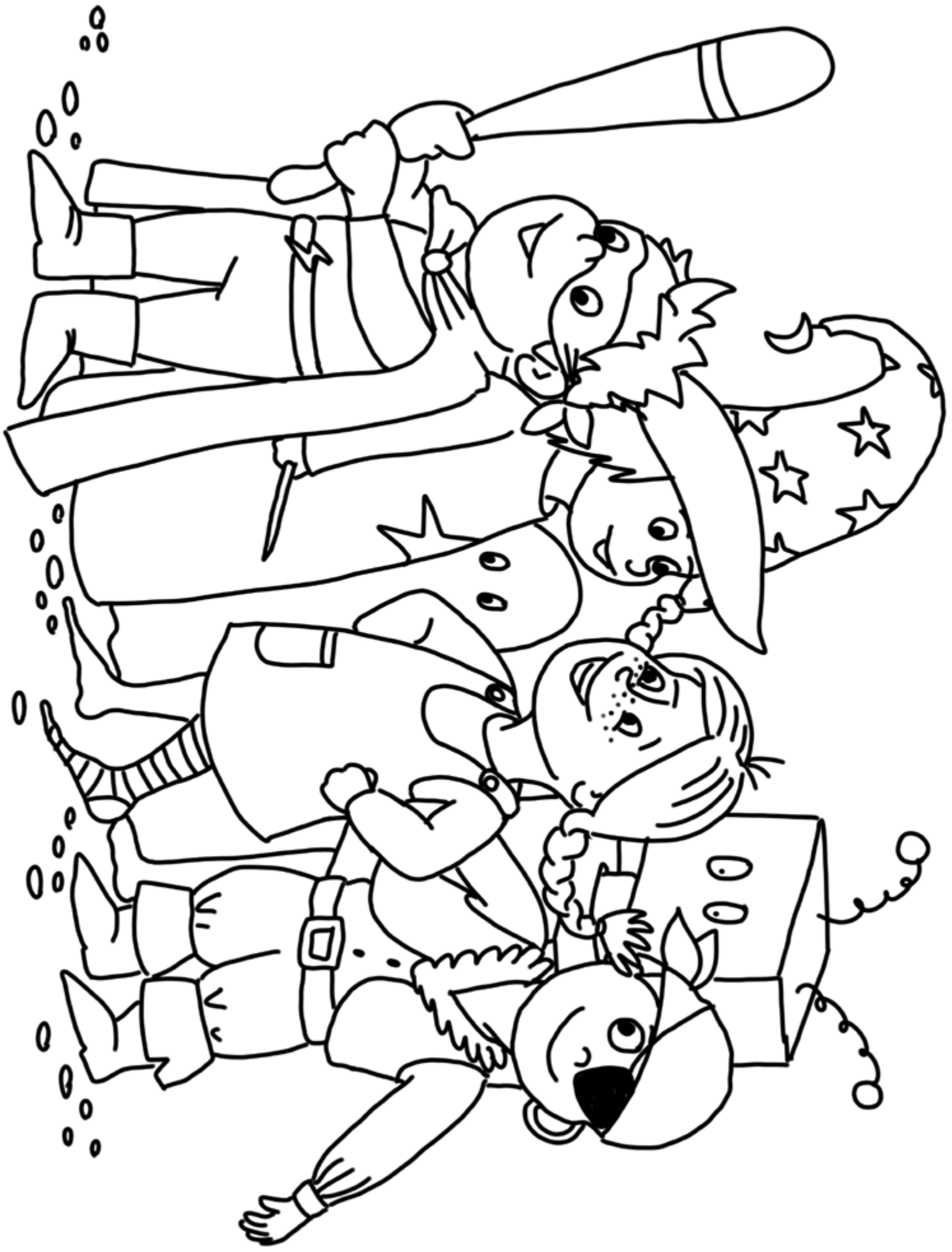
1 dl hindbærsyltetøj

Glasur:

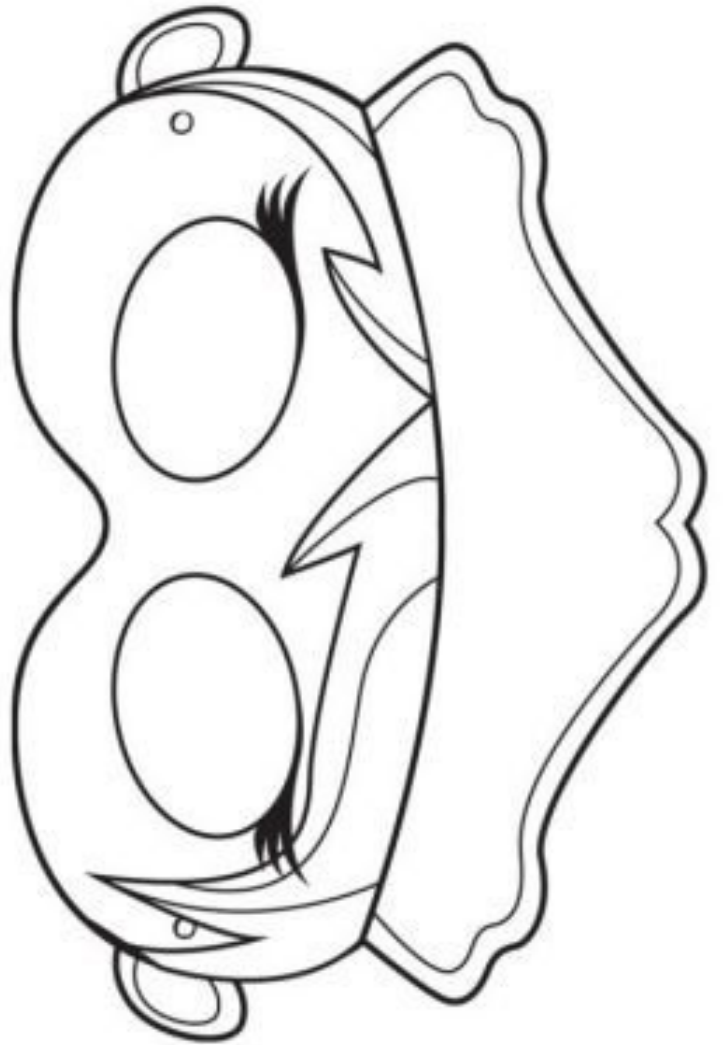
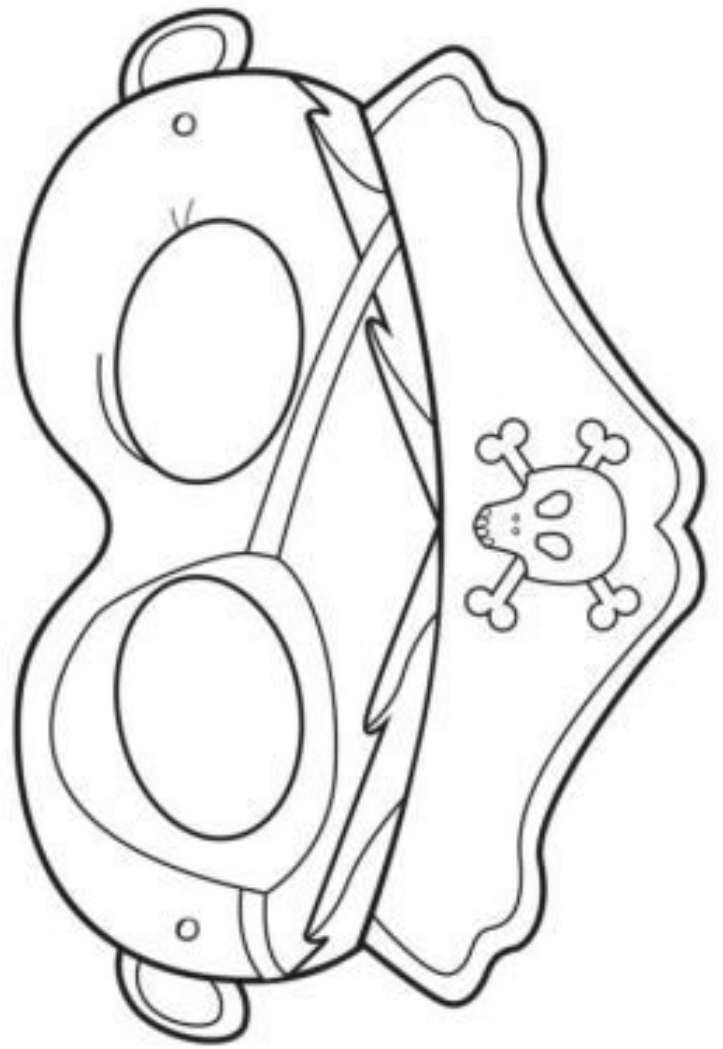
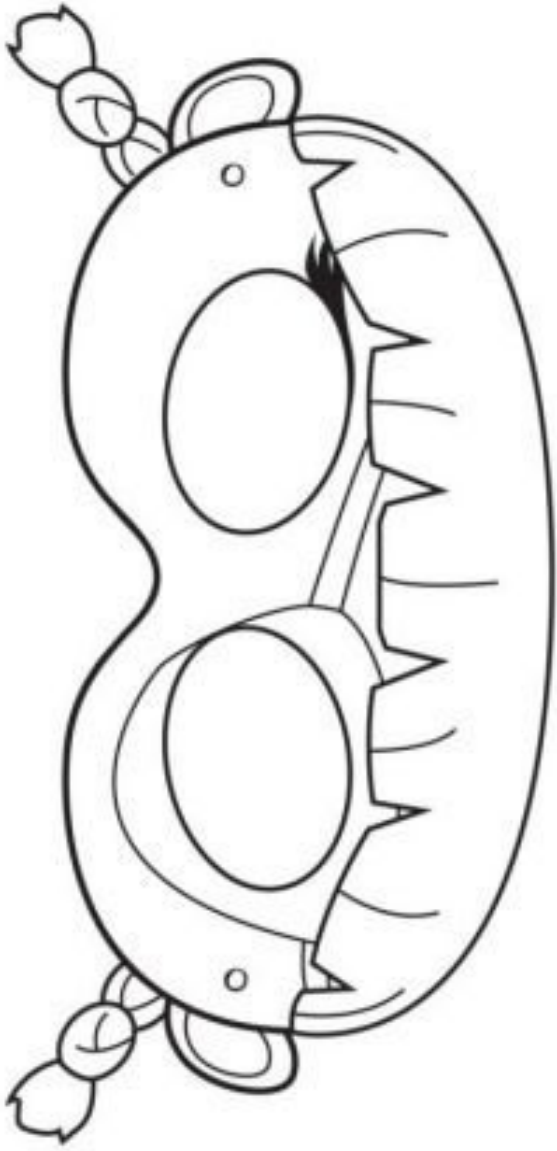
4 dl flormelis
ca. 3 spsk. past. æggehvide
levnedsmiddelfarve evt. frysetørrede hindbær

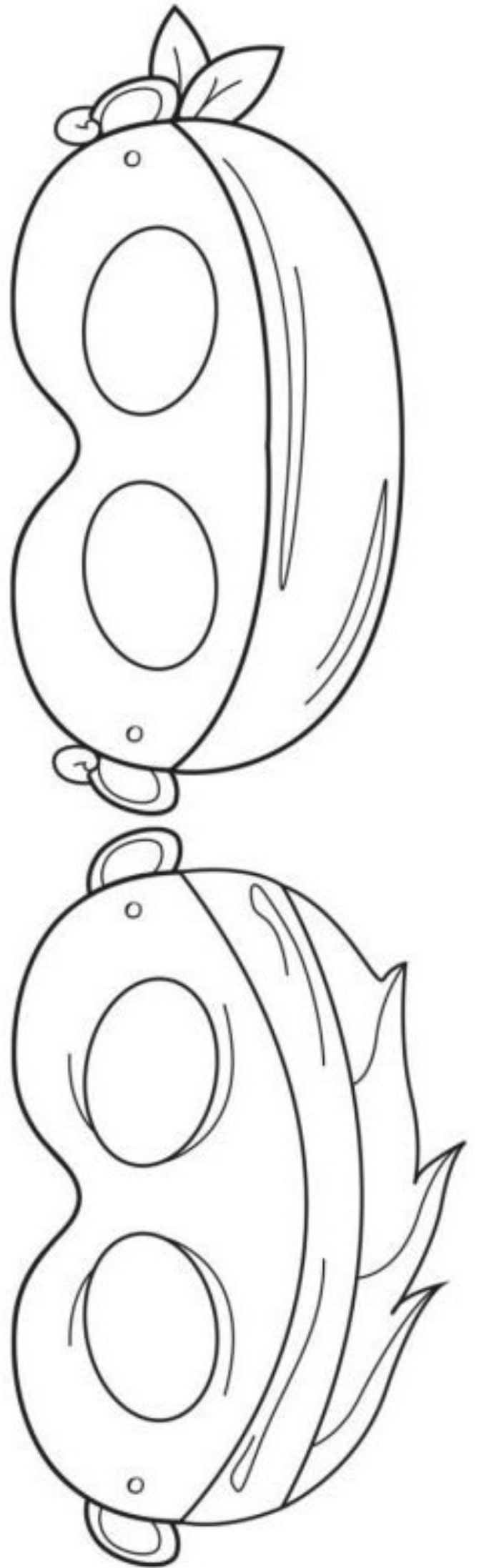
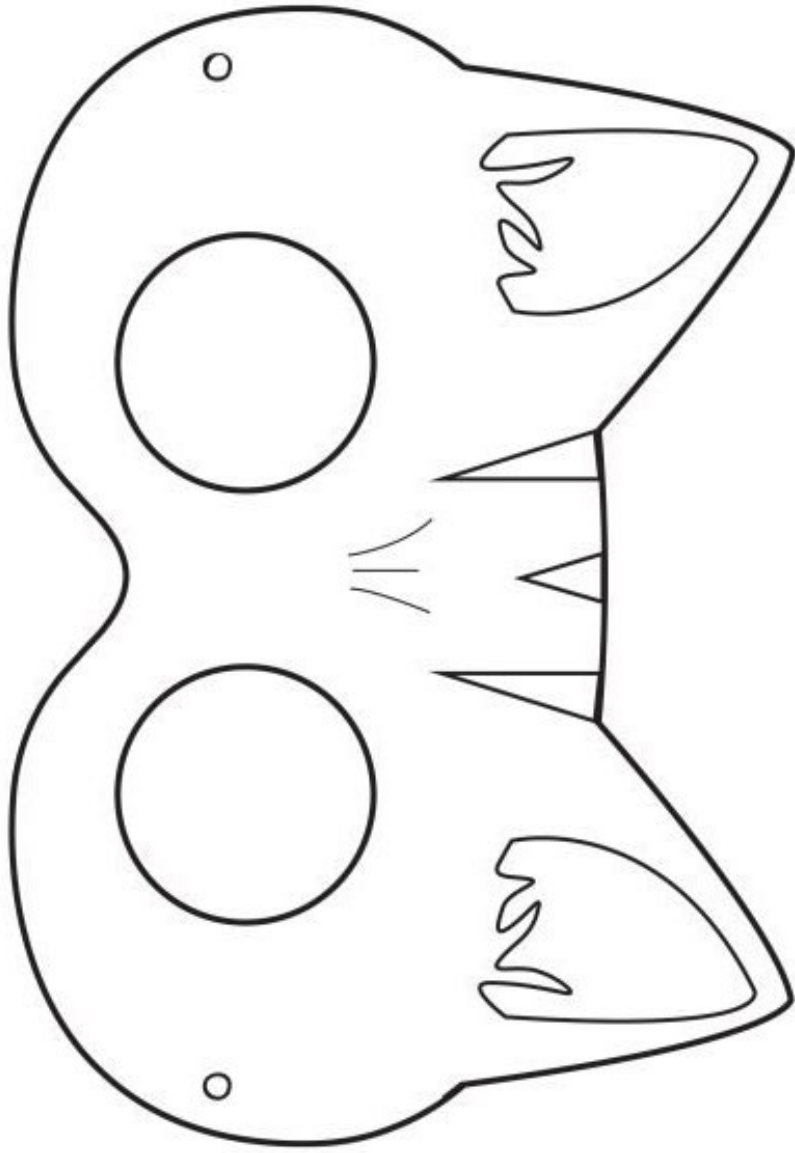
Sådan gør du:

1. Lun mælken, til den er fingervarm. Kom den i en skål. Udrør gæren heri. Tilsæt sukker, vaniljesukker og æg. Smuldr smørret i halvdelen af hvedemelet, og rør det i.
2. Tag dejen ud på bordet, og ælt den med resten af hvedemelet. Lad dejen hæve tildækket ca. 1 time.
3. Pisk æggeblomme, majsstivelse, mælk, sukker og vaniljesukker sammen i en gryde. Varm det op, og kog det igennem ganske kort under piskning. Pisk smørret i. Kom cremen i en skål. Stil cremen tildækket i køleskabet.
4. Rul dejen ud med en kagerulle i ca. 1 cm's tykkelse. Skær den ud i 18 firkanter. Pensl dejen med sammenpisket æg.
5. Læg 1 tsk. creme og 1 tsk. syltetøj på hvert stykke. Saml dejen omkring fyldet.
6. Pensl sammenføjningerne med sammenpisket æg. Sæt bollerne med sammenføjningerne nedad på bagepapir. Lad bollerne efterhæve 15 min. Pensl dem med æg.
7. Bag bollerne ca. 15-18 min. ved 200 gr. på midterste ovnribbe, og lad dem køle af.
8. Rør flormelis og æggehvide til en glat glasur. Giv glasuren lidt levnedsmiddelfarve. Fordel glasuren over de afkølede boller med en ske. Lad glasuren stivne.

Kejserens nye klæder

Eventyr fra Hans Christian Andersen

For mange år siden levede en kejser, som holdt så uhyre meget af smukke nye klæder, at han gav alle sine penge ud for ret at blive pyntet. Han brød sig ikke om sine soldater, brød sig ej om komedie eller om at køre i skoven, uden alene for at vise sine nye klæder. Han havde en kjole for hver time på dagen, og ligesom man siger om en konge, han er i rådet, så sagde man altid her: "Kejseren er i garderoben!"

I den store stad, hvor han boede, gik det meget fornøjeligt til, hver dag kom der mange fremmede, en dag kom der to bedragerere; de gav sig ud for at være vævere og sagde, at de forstod at væve det dejligste tøj, man kunne tænke sig. Ikke alene farverne og mønstret var noget usædvanligt smukt, men de klæder, som blev syet af tøjet, havde den forunderlige egenskab at de blev usynlige for ethvert menneske, som ikke duede i sit embede, eller også var utilladelig dum.

"Det var jo nogle dejlige klæder," tænkte kejseren; "ved at have dem på, kunne jeg komme efter, hvilke mænd i mit rige der ikke dur til det embede de har, jeg kan kende de kloge fra de dumme! ja det tøj må straks væves til mig!" og han gav de to bedragerere mange penge på hånden, for at de skulle begynde på deres arbejde.

De satte også to vævestole op, lod som om de arbejdede, men de havde ikke det mindste på væven. Rask væk forlangte de den fineste silke, og det prægtigste guld; det puttede de i deres egen pose og arbejdede med de tomme væve, og det til langt ud på natten.

"Nu gad jeg dog nok vide, hvor vidt de er med tøjet!" tænkte kejseren, men han var ordentligt lidt underlig om hjertet ved at tænke på, at den, som var dum, eller slet passede til sit embede, ikke kunne se det, nu troede han nok, at han ikke behøvede at være bange for sig selv, men han ville dog sende nogen først for at se, hvorledes det stod sig. Alle mennesker i hele byen vidste, hvilken forunderlig kraft tøjet havde, og alle var begærlige efter at se, hvor dårlig eller dum hans nabo var.

"Jeg vil sende min gamle ærlige minister hen til væverne!" tænkte kejseren, "han kan bedst se, hvorle-

des tøjet tager sig ud, for han har forstand, og ingen passer sit embede bedre end han!"

Nu gik den gamle skikkelige minister ind i salen, hvor de to bedragerere sad og arbejdede med de tomme væve. "Gudbevares!" tænkte den gamle minister og spilede øjnene op! "jeg kan jo ikke se noget!" Men det sagde han ikke.

Begge bedragererne bad ham være så god at træde nærmere og spurgte, om det ikke var et smukt mønster og dejlige farver. Så pegede de på den tomme væv, og den stakkels gamle minister blev ved at spile øjnene op, men han kunne ikke se noget, for der var ingen ting. "Herregud!" tænkte han, "skulle jeg være dum! Det har jeg aldrig troet, og det må ingen mennesker vide! skulle jeg ikke du til mit embede? Nej det går ikke an, at jeg fortæller, jeg ikke kan se tøjet!"

"Nå, De siger ikke noget om det!" sagde den ene, som vævede!

"Oh det er nydeligt! ganske allerkæreste!" sagde den gamle minister og så igennem sine briller, "dette mønster og disse farver! ja, jeg skal sige kejseren, at det behager mig særdeles!"

"Nå det fornøjer os!" sagde begge væverne, og nu nævnede de farverne ved navn og det sælsomme mønster. Den gamle minister hørte godt efter, for at han kunne sige det samme, når han kom hjem til kejseren, og det gjorde han.

Nu forlangte bedragererne flere penge, mere silke og guld, det skulle de bruge til vævning. De stak alt i deres egne lommer, på væven kom ikke en træv, men de blev ved, som før, at væve på den tomme væv.

Kejseren sendte snart igen en anden skikkelig embedsmand hen for at se, hvorledes det gik med vævningen, og om tøjet snart var færdigt. Det gik ham ligesom den anden, han så og så, men da der ikke var noget uden de tomme væve, kunne han ingen ting se.

"Ja, er det ikke et smukt stykke tøj!" sagde begge bedragererne og viste og forklarede det dejlige mønster, som der slet ikke var.

“Dum er jeg ikke!” tænkte manden, “det er altså mit gode embede, jeg ikke dur til? Det var løjerligt nok! men det må man ikke lade sig mærke med!” og så roste han tøjet, han ikke så, og forsikrede dem sin glæde over de skønne kulører og det dejlige mønster. “Ja det er ganske allerkæreste!” sagde han til kejseren.

Alle mennesker i byen talte om det prægtige tøj.

Nu ville da kejseren selv se det, medens det endnu var på væven. Med en hel skare af udsøgte mænd, mellem hvilke de to gamle skikkelige embedsmænd var, som før havde været der, gik han hen til begge de listige bedragerne, der nu vævede af alle kræfter, men uden trævl eller tråd.

“Ja er det ikke magnifik!” sagde begge de skikkelige embedsmænd. “Vil Deres Majestæt se, hvilket mønster, hvilke farver!” og så pegede de på den tomme væv, thi de troede, de andre vistnok kunne se tøjet.

“Hvad for noget!” tænkte kejseren, “jeg ser ingen ting! det er jo forfærdeligt! er jeg dum? dur jeg ikke til at være kejser? det var det skrækkeligste, som kunne arrivere mig!” – “Oh det er meget smukt!” sagde kejseren, “det har mit allerhøjeste bifald!” og han nikkede tilfreds og betragtede den tomme væv; han ville ikke sige, at han ingen ting kunne se. Hele følget, han havde med sig, så og så, men fik ikke mere ud af det, end alle de andre, men de sagde ligesom kejseren, “oh det er meget smukt!” og de rådede ham at tage disse nye, prægtige klæder på første gang, ved den store procession, som forestod. “Det er magnifik! nysseligt, excellent!” gik det fra mund til mund, og man var alle sammen så inderligt fornøjede dermed. Kejseren gav hver af bedragerne et ridderkors til at hænge i knaphullet og titel af vævejunkere.

Hele natten før den formiddag processionen skulle være, sad bedragerne oppe og havde over seksten lys tændt. Folk kunne se, de havde travlt med at få kejserens nye klæder færdige. De lod, som de tog tøjet af væven, de klippede i luften med store sakse, de syede med synål uden tråd og sagde til sidst: “Se nu er klæderne færdige!”

Kejseren, med sine fornemste kavalerer, kom selv derhen og begge bedragerne løftede den ene arm i vejret ligesom om de holdt noget og sagde: “Se her er benklæderne! her er kjolen! her kappen!” og såle-

des videre fort. “Det er så let, som spindelvæv! man skulle tro man havde ingen ting på kroppen, men det er just dyden ved det!”

“Ja!” sagde alle kavalererne, men de kunne ingen ting se, for der var ikke noget.

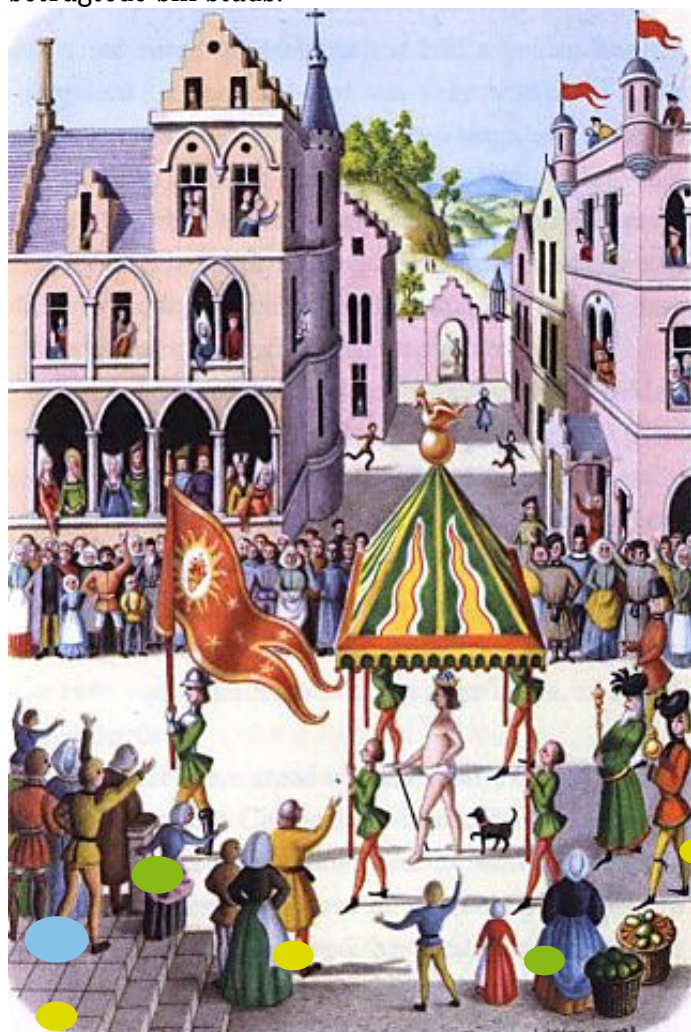
“Vil nu Deres Kejserlige Majestæt allernådigst behage at tage deres klæder af!” sagde bedragerne, “så skal vi give Dem de nye på, herhenne foran det store spejl!”

Kejseren lagde alle sine klæder, og bedragerne bar sig ad, ligesom om de gav ham hvert stykke af de nye, der skulle være syet, og kejseren vendte og drejede sig for spejlet.

“Gud hvor de klæder godt! hvor de sidder dejligt!” sagde de alle sammen. “Hvilket mønster! hvilke farver! det er en kostbar dragt!”

“Udenfor står de med tronhimlen, som skal bæres over Deres Majestæt i processionen!” sagde overceremonimesteren.

“Ja jeg er jo i stand!” sagde kejseren. “Sidder det ikke godt?” og så vendte han sig nok engang for spejlet! for det skulle nu lade ligesom om han ret betragtede sin stads.

Links på nettet, der fører dig ind i den sjove fastelavnsverden

Du har tegnet dit yndlingskostume?

Du har bagt lækre fastelavnsboller?

Du selv klædt dig selv ud og måske brugt maskerne fra heftet?

Du har holdt en fastelavnsfest sammen med din familie?

Tag gerne billeder og send dem til os – vi lægger dem op på vores hjemmeside,
hvor i bagefter kan se hinandens billeder:

lis@ssf-lyksborg.de

... for at vi kan sætte dem på vores hjemmeside:

www.ssf-lyksborg.de

Lave en lille fastelavnstønde som dekoration eller fastelavngave:

<https://danishthings.com/da/lav-selv-fastelavnstoenden-af-papir-som-dekoration-eller-fastelavngave/>

Bøger om fastelavn fra Dansk Centralbiblioteket:

<https://www.dcbib.dk/e-materialer/ereolen-go>

Fastelavnssangen:

<https://youtu.be/CDCXR8lttUk>

